

Hallituksen esitys eduskunnalle Euroopan neuvoston viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta tehdyn yleissopimuksen hyväksymiseksi sekä laiksi yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan neuvoston yleissopimuksen viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta.

Yleissopimusten tarkoituksena on taata jokaiselle oikeus pyynnöstä saada tieto viranomaisen asiakirjasta. Kysymys on ensimmäisestä oikeudellisesti sitovasta julkisuusperiaatteelle rakentuvasta viranomaistoiminnan julkisuutta koskevasta kansainvälisestä sopimuksesta.

Sopimuksen määräykset vastaavat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja muuta Suomen julkisuuslainsäädäntöä. Esitykseen sisältyy lakiehdotus yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Esityksessä ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi myös kaksi selitystä, joista ensimmäinen

koskee yleissopimuksen soveltamista luonnollisiin ja oikeushenkilöihin siltä osin kuin ne hoitavat sellaisia laissa säädettyjä tehtäviä, joissa ne käyttävät julkista valtaa. Toinen selitys koskee sitä, että tasavallan presidentin päätökseen asiakirjapyynnön johdosta ei saa hakea muutosta.

Euroopan neuvoston yleissopimus tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun kymmenen Euroopan neuvoston jäsenvaltiota on ilmaissut suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi. Sopimus ei ole vielä tullut kansainvälisesti voimaan. Sopimuksen voimaansaattamista koskeva laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana sen jälkeen, kun yleissopimus on tullut kansainvälisesti ja Suomea sitovasti voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	3
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	5
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	5
5 ASIAN VALMISTELU.....	5
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	6
1 YLEISSOPIMUKSEN SISÄLTÖ JA SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN.....	6
2 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	12
3 VOIMAANTULO.....	13
4 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS.....	13
4.1 Käsittelyjärjestys.....	14
LAKIEHDOTUS.....	15
viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattami- sesta.....	15
SOPIMUSTEKSTI.....	16
Euroopan neuvoston yleissopimus viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta (suomennos).....	16
Council of Europe Convention on Access to Official Documents.....	16

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Viranomaisten asiakirjojen julkisuutta koskevalla lainsäädännöllä on Suomessa ja Ruotsissa pitkät perinteet. Ruotsi-Suomen vuoden 1766 painovapauslaki oli ensimmäinen laki maailmassa, johon kirjattiin julkisuusperiaate. Viranomaisten asiakirjojen julkisuus on pääsääntö ja kansalaisilla on oikeus saada tieto viranomaisen julkisista asiakirjoista.

Viranomaistoiminnan avoimuus on kehittyneet viimeisten vuosikymmenten aikana muissakin Euroopan maissa ja Euroopan unionissa. Viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta ei kuitenkaan ole tehty kansainvälisiä sopimuksia ennen nyt käsiteltävänä olevaa Euroopan neuvoston viranomaisten asiakirjojen julkisuutta koskevaa yleissopimusta (Council of Europe Convention on Access to Official Documents

CETS No.: 205), joka tehtiin Tromssassa 18 päivänä kesäkuuta 2009. Yleissopimus liittyy Euroopan neuvoston yleiseen pyrkimykseen luoda kiinteämmät yhteydet jäsenvaltioidensa välille turvattaessa ja toteutettaessa yhteisen perintönsä mukaiset ihanteet ja periaatteet. Näihin kuuluvat erityisesti kansainvälisistä ihmisoikeussopimuksista ilmenevä sananvapaus, joka turvaa mielipiteenvapauden sekä oikeuden vastaanottaa ja levittää tietoja ja ajatuksia viranomaisten siihen puuttumatta samoin kuin oikeudet osallistua yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja vaikuttaa siihen.

2 Nykytila

Suomessa tiedonsaanti viranomaisten asiakirjoista perustuu perustuslain 12 §:n 2 momenttiin, jonka mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta.

Julkisuusperiaatteen mukaista tiedonsaantioikeutta ja viranomaistoiminnan avoimuutta

laajemminkin sääntelee laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999; jäljempänä julkisuuslaki). Julkisuusperiaate on Suomessa keskeinen hallintoa koskeva periaate, jolla on merkittävä asema viranomaisinformaatiota koskevissa ratkaisuissa ja menettelytavoissa.

Jokaisella on perustuslain mukaan oikeus saada tieto viranomaisten julkisista asiakirjoista. Oikeuden toteutumisen kannalta merkittävää on, että julkista asiakirjaa pyytävältä ei saa tiedustella asiakirjan tietojen käyttötarkoitusta ja että tiedon pyytäjällä on oikeus pysyä nimettömänä. Tästä poikkeuksen muodostaa tilanne, jossa pyydetään kopio viranomaisen ylläpitämästä henkilörekisteristä tai asiakirjaan sisältyviä salassa pidettäviä tietoja.

Tiedonpyytäjää on lain mukaan avustettava yksilöimään pyyntönsä asiakirjarekisterien avulla ja pyyntö on käsiteltävä viivytyksettä. Kielteiseen päätökseen on oikeus hakea muutosta.

Julkisuuslailla on pyritty edistämään julkishallinnon julkisuutta yksittäiseen asiakirjaan kohdistuvaa tiedonsaantioikeutta laajemminkin. Lain 5 luvussa on säännökset viranomaisen velvollisuudesta edistää tiedonsaantia ja hyvää tiedonhallintatapaa. Niiden tarkoituksena on velvoittaa viranomaiset omaaloitteisesti antamaan yleisölle tietoja sen tehtävistä ja toiminnasta sekä varmistaa, että tietojenkäsittelyssä viranomaisissa otetaan huomioon niin julkisuusperiaatteen toteuttaminen kuin salassa pidettävien ja henkilötietojen suoja, tietoturvasuhteita koskevat vaatimukset sekä arkistolainsäädännön vaatimukset.

Viranomaisen asiakirjan julkisuus on pääsääntö, jota voidaan rajoittaa vain laissa erikseen säädettyissä tapauksissa. Tietojensaantirajoituksiin voidaan lukea säännökset, jotka määrittelevät tiedonsaannin kohteen eli viranomaisen asiakirjan. Viranomaisen asiakirjasta on määritelmä julkisuuslain 5 §:ssä. Tiedonsaanti ei myöskään ole ehdoton kysymyksen ollessa keskeneräisistä asiakirjoista, vaan tiedonsaantioikeus alkaa vasta laissa

osoitetuissa asiakirjan tai asian käsittelyvaiheissa. Tätä koskevat säännökset sisältyvät julkisuuslain 6 ja 7 §:ään.

Salassapitosäännökset merkitsevät kieltoa luovuttaa tietynlaisia tietoja sisältäviä asiakirjoja sivullisille, jollei laissa erikseen toisin säädetä. Salassapitosäännökset suojaavat sekä yleisiä (esimerkiksi valtion turvallisuus, Suomen kansainväliset suhteet, maanpuolustuksen etu) että yksityisiä etuja (esimerkiksi yksityiselämän suoja, liike- ja ammattisalaisuus). Yleisimmät salassapitosäännökset keskitettiin vuoden 1999 julkisuuslainsäädännön kokonaisuudistuksessa julkisuuslain 23 ja 24 §:ään, joskin lainsäädännössä on edelleenkin erityissäännöksiä salassapitovelvollisuudesta. Näistä merkittävän ryhmän muodostavat viranomaisten henkilörekistereihin talletettuja tietoja koskevat salassapitosäännökset.

Asiakirjan julkisuutta voidaan rajoittaa välttämättömistä syistä vain lailla. Julkisuuden rajoittaminen perustuslaissa ja perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännössä omaksettujen periaatteiden mukaisesti vain välttämättömpään on toteutettu julkisuuslaissa siten, että erityisesti yleistä etua suojaavissa salassapitosäännöksissä on käytetty niin sanottua vahinkoedellytyslauseketta.

Vahinkoedellytyslauseke osana salassapitosäännöstä merkitsee, että salassapito on riippuvainen niistä seurauksista, joita tiedon antamisesta olisi suojattavalle edulle. Vahinkoedellytyslausekkeen sisältävät salassapitosäännökset johtavat tapauskohtaiseen harkintaan, mikä yhdessä lain 12 §:ään otettujen tulkintasäännösten sekä oikeuskäytännön perusteella velvoittaa viranomaista tapauskohtaisesti perustelemaan, miksi tietojen antamisesta aiheutuisi asianomaisessa linkohdassa tarkoitettu seuraus. Salassapitovelvollisuus voi koskea vain osaa asiakirjaa. Julkisuuslain 10 §:n mukaan tieto on tällöin annettava asiakirjan julkisesta osasta.

Julkisuuslaki on viranomaisten asiakirjojen julkisuutta sääntelevä yleislaki. Asiakirjajulkisuutta koskevia erityissäännöksiä sisältyy muihin lakeihin. Tämän esityksen kannalta merkityksellistä on, mitkä ovat ne perusteet, joilla näiden erityissäädösten mukaan voidaan evätä tiedonsaanti asiakirjasta.

Julkisuuslakia sovelletaan eduskunnan virostoihin ja laitoksiin, kuten eduskunnan keskuskansliaan ja Valtiontalouden tarkastusvirastoon. Eduskunnan toiminnan julkisuudesta mukaan luettuna käsittelyn julkisuus säädetään perustuslain 50 §:ssä. Sen mukaan valiokunnan pöytäkirjat ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat julkisia, jollei välttämättömien syiden vuoksi eduskunnan työjärjestyksessä toisin säädetä tai valiokunta jonkin asian osalta toisin päättä. Valiokunnan jäsenten on noudatettava sitä vaiteliaisuutta, jota valiokunta katsoo välttämättömästä syystä asian erityisesti vaativan. Käsiteltäessä Suomen kansainvälisiä suhteita tai Euroopan unionin asioita valiokunnan jäsenten on kuitenkin noudatettava sitä vaiteliaisuutta, jota ulkoasiainvaliokunta tai suuri valiokunta valtioneuvostoa kuultuaan on katsonut asian laadun vaativan.

Eduskunnan työjärjestyksen (40/2000) 43 a §:ssä on säännökset valiokunnan pöytäkirjojen julkisuudesta. Asian käsittelyasiakirjat tulevat julkisiksi, kun asia on valiokunnassa loppuun käsitelty. Valiokunnan asiakirjat ovat salassa pidettäviä, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi merkittävää vahinkoa Suomen kansainvälisille suhteille tai pääoma- ja rahoitusmarkkinoille. Salassa pidettäviä ovat myös asiakirjat, jotka sisältävät tietoja liike- tai ammattisalaisuudesta taikka henkilön terveydentilasta tai hänen taloudellisesta asemastaan, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi merkittävää haittaa tai vahinkoa, jollei huomattava yhteiskunnallinen tarve vaadi niiden julkisuutta.

Valiokunta voi muusta vastaavasta välttämättömästä syystä päättää, että jokin asiakirja on salassa pidettävä. Salassa pidettäviä ovat lisäksi sellaiset asiakirjat, jotka kuuluvat valiokunnan perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla päättämän vaiteliaisuuden piiriin.

Valtioneuvoston vaiteliaisuuspyyntöä valiokunnan käsiteltävänä olevassa Suomen kansainvälisiä suhteita koskevassa tai Euroopan unionin asiassa noudatetaan, kunnes asianomainen valiokunta on tehnyt päätöksen pyynnön johdosta.

Tasavallan presidentin kansliasta annetun lain (100/2012) 83 §:n mukaan tasavallan presidentin ja kanslian asioiden ja asiakirjojen julkisuudesta on voimassa, mitä viran-

omaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään. Tasavallan presidentin tekemään tasavallan presidentin asiakirjan julkisuutta koskevaan päätökseen ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla.

Tuomioistuinten lainkäyttöasioiden asiakirjojen julkisuudesta säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetussa laissa (370/2007) ja laissa oikeudenkäyntiasiakirjojen julkisuudesta hallintotuomioistuimissa (381/2007). Yleisesti arviotuna oikeudenkäyntiasiakirjojen julkisuus on laajempi kuin hallintoviranomaisen asiakirjojen. Tuomioistuimen muiden asiakirjojen julkisuuteen sovelletaan julkisuuslakia.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Yleissopimuksen johdannossa tunnustetaan viranomaisten toiminnan avoimuuden tärkeys moniarvoisessa ja demokraattisessa yhteiskunnassa. Oikeus saada tietoja viranomaisten asiakirjoista nähdään yleisön tiedon lähteenä ja se auttaa yleisöä muodostamaan mielipiteen yhteiskunnan tilasta ja viranomaisista sekä edistää rehellisyyttä, tehokkuutta, vaikuttavuutta ja vastuullisuutta viranomaistoiminnassa auttaen näin vahvistamaan niiden toiminnan oikeutusta.

Esityksen tavoitteena on sitoutua yleissopimukseen ja saattaa sen määräykset kansallisesti voimaan. Sopimukseen sitoutumisella on erityinen merkitys tuen osoittamisessa avoimuuden ja sitä kautta demokratian kehittymiselle Euroopassa.

Esitys sisältää myös ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Yleissopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen voimaansaattamislain voimaantulosta säädetäisiin valtioneuvoston asetuksella.

4 Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole suoraa vaikutusta kansalaiseen, joskin sopimuksen voi katsoa vahvistavan julkisuusperiaatteen asemaa viranomaistoiminnassa, koska Suomi sitoutuu kansainvälisesti noudattamaan julkisuusperiaatetta ja sen toteuttamista. Esityksellä ei ole vaikutusta myöskään elinkeinoelämään tai hallintoon eikä sillä ole taloudellisia vaikutuksia.

5 Asian valmistelu

Asia on valmisteltu virkatyönä oikeusministeriössä. Hallituksen esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot ministeriöiltä, Suomen kuntaliitolta sekä Ahvenanmaan maakuntahallitukselta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Yleissopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

1 artikla. *Yleiset määräykset.* Artiklasta ilmenee, että yleissopimus määrittelee julkisuuden vähimmäistason. Sopimus ei vaikuta sellaisten säännösten soveltamiseen, joissa taataan sopimusta laajempi oikeus saada tietoja viranomaisten asiakirjoista. Artiklassa on myös yleissopimuksen soveltamisalan kannalta keskeiset määritelmät.

Artiklan 2 kohdassa määritellään viranomaisen ja viranomaisen asiakirja. Yleissopimuksessa viranomaisella tarkoitetaan hallitusta ja hallintoa kansallisella, alueellisella ja paikallistasolla, lainsäädäntöelimiä ja oikeusviranomaisia niiden hoitaessa hallinnollisia tehtäviä kansallisen lainsäädännön mukaisesti sekä luonnollisia ja oikeushenkilöitä niiden käyttäessä hallinnollista toimivaltaa (2 kohdan a.i alakohta).

Julkisuuslain 4 §:ssä määritellään ne organit ja toimijat, joihin julkisuuslakia sovelletaan. Tämän lisäksi erityissäädöksissä on säännöksiä julkisuuslain soveltamisesta. Suomen lainsäädännön soveltamisala kattaa sopimuksessa tarkoitetun hallituksen ja hallinnon kaikilla hallinnon tasoilla. Julkisuuslain mukaan viranomaisella tarkoitetaan eduskunnan virastoja ja laitoksia, joihin kuuluu muun muassa eduskunnan keskus kanslia. Suomen julkisuuslainsäädännön soveltamisalaan kuuluvat siten sopimuksen tarkoittamalla tavalla lainsäädäntöelimet niiden hoitaessa hallinnollisia tehtäviä. Julkisuuslakia sovelletaan tuomioistuinten niiden käsitellessä muita kuin lainkäyttöasioita ja täydentävästi myös lainkäyttöasioissa. Lain organisatorisen soveltamisalan piiriin kuuluvat myös lain tai asetuksen taikka lain tai asetuksen nojalla annetun säännöksen tai määräyksen perusteella julkista tehtävää hoitavat yhteisöt, laitokset, säätiöt ja yksityiset henkilöt niiden käyttäessä julkista valtaa.

Yleissopimuksen 1 artiklan määritelmä ei rajaa soveltamisalan ulkopuolelle sellaisia asiakirjoja, jotka ovat toisen valtion viranomaisen tai kansainvälisen toimielimen laa-

timia, jos nämä asiakirjat ovat suomalaisen viranomaisen hallussa.

Yleissopimus mahdollistaa sen, että osapuoli voi allekirjoittaessaan yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla selityksellä, että viranomaisen määritelmä kattaa myös lainsäädäntöelimet niiden muun toiminnan osalta, oikeusviranomaiset niiden muun toiminnan osalta taikka luonnolliset ja oikeushenkilöt siltä osin kuin ne hoitavat julkisia tehtäviä tai toimivat julkisin varoin kansallisen lainsäädännön mukaisesti (2 kohdan a.ii alakohta). Tarkoituksena on, että Suomi antaisi selityksen, jonka mukaan yleissopimusta sovelletaan luonnollisiin ja oikeushenkilöihin siltä osin kuin ne hoitavat sellaisia laissa säädettyjä tehtäviä, joissa ne käyttävät julkista valtaa.

Viranomaisen asiakirjalla tarkoitetaan yleissopimuksessa mitä tahansa viranomaisen laatimaa tai saamaa ja hallussaan pitämää tietoa talletettuna missä muodossa tahansa (2 kohdan b alakohta). Julkisuuslaissa asiakirjan käsite on medianeutraali, toisin sanoen riippumaton siitä, millaiselle alustalle informaatio on talletettu. Suomen julkisuuslaissa on siten yleissopimusta vastaavalla tavalla omaksuttu laaja asiakirjan määritelmä (5 § 1 mom.).

2 artikla. *Oikeus saada tietoja viranomaisen asiakirjasta.* Artiklassa on määräykset osapuolien velvoitteista toteuttaa oikeus saada tietoja viranomaisen asiakirjasta. Sen 1 kohdan mukaan osapuolet takaavat jokaiselle ilman minkäänlaista syrjintää oikeuden saada pyynnöstä tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on viranomaisen hallussa. Tiedonsaanti-oikeuden mahdollisista rajoituksista määrätään yleissopimuksen 3 artiklassa.

Osapuolet ryhtyvät artiklan 2 kohdan mukaan tarpeellisiin kansallisen lainsäädäntönsä edellyttämiin toimenpiteisiin pannakseen täytäntöön yleissopimuksen määräykset viranomaisten asiakirjoja koskevasta tiedonsaannista. Toimenpiteisiin ryhdytään 3 kohdan mukaan viimeistään ajankohtana, jolloin tämä yleissopimus tulee voimaan kyseisen osapuolen osalta.

Suomessa viranomaisten asiakirjojen julkisuus on pääsääntö. Jokaisella on perustuslain 12 §:n 2 momentin ja julkisuuslain 6 §:n mukaan oikeus saada tieto viranomaisen julkisesta asiakirjasta. Suomen laki toteuttaa siten artiklassa edellytettyä syrjimättömyyttä. Julkisuuslain 5 §:n 1 momentista johtuu, että julkisuuslain säännöksiä sovelletaan yleissopimuksen mukaisesti viranomaisen hallussa oleviin asiakirjoihin.

Suomessa on sopimuksessa edellytellä tavalla julkisuusperiaate ja sen mukainen tiedonsaantioikeus. Asiasta säädetään perustuslain 12 §:n 2 momentissa ja julkisuuslain 1 ja 6 §:ssä sopimusta vastaavalla tavalla.

3 artikla. *Mahdolliset rajoitukset tiedonsaannille viranomaisen asiakirjasta.* Artiklassa määritellään, minkälaisen etujen suojaksi viranomaisen asiakirjan julkisuutta voidaan rajoittaa. Rajoitukset on artiklan mukaan määriteltävä tarkasti laissa, ja niiden tulee olla välttämättömiä demokraattisessa yhteiskunnassa ja oikeasuhteisia pyrittäessä suojaamaan artiklassa mainittuja etuja.

Perustuslain 12 §:n mukaan viranomaisen asiakirjan saannin rajoittamisesta voidaan säätää välttämättömistä syistä lailla. Perusoikeuksiin kuuluvaa julkisuusperiaatteen mukaista tiedonsaantia rajoitettaessa otetaan lisäksi huomioon perusoikeuksien rajoittamista koskevat yleiset edellytykset perustusoikeusudistuksessa kuvatulla (HE 1/1998 vp) ja perustuslakivaliokunnan käytännöstä ilmenevällä tavalla. Rajoittamisedellytyksiin kuuluu muun ohella rajoitusperusteen välttämättömyys painavan syyn vuoksi, rajoitusten tarkkarajaisuus sekä suhteellisuusvaatimus yleissopimuksessa edellytetyllä tavalla.

Artiklassa on lueteltu ne edut, joiden suojaksi tiedonsaantia voi rajoittaa. Rajoitukset ovat sallittuja pyrittäessä suojaamaan a. kansallista turvallisuutta, maanpuolustusta ja kansainvälisiä suhteita; b. yleistä turvallisuutta; c. rikosten ehkäisemistä, selvittämistä ja syytteeseen saattamista; d. kurinpitomenettelyä; e. viranomaisen tutkintaa, tarkastusta ja valvontatoimintaa; f. yksityisyyttä ja muita laillisia yksityisiä etuja; g. kaupallisia ja muita taloudellisia etuja; h. valtion talous-, raha- ja valuuttapolitiikkaa; i. asianosaisten yhdenvertaisuutta oikeudenkäynnissä ja oikeudenkäytön tehokkuutta; j. ympäristöä; tai k. vi-

ranomaisessa tai viranomaisten välillä käytäviä keskusteluja asian selvittämiseksi.

Artiklan mukaan rajoitukset ovat sallittuja, jos niillä suojataan kansallista turvallisuutta, maanpuolustusta ja kansainvälisiä suhteita; yleistä turvallisuutta; rikosten ehkäisemistä, selvittämistä ja syytteeseen saattamista; kurinpitomenettelyä; viranomaisen tutkintaa, tarkastusta ja valvontatoimintaa; yksityisyyttä ja muita laillisia yksityisiä etuja; kaupallisia ja muita taloudellisia etuja; valtion talousraha- ja valuuttapolitiikkaa; asianosaisten yhdenvertaisuutta oikeudenkäynnissä ja oikeudenkäytön tehokkuutta; ympäristöä; tai viranomaisessa tai viranomaisten välillä käytäviä keskusteluja asian selvittämiseksi.

Yleissopimuksessa mainitut suojattavat edut vastaavat julkisuuslain 24 §:ssä säädettyjä salassapitoperusteita. Pykälän 1 momentin 1 ja 2 kohta koskevat kansainvälisten suhteiden suojaa. Momentin 3—5 kohdassa puolestaan turvataan yleisten etujen toteuttamista rikostutkinnassa ja muussa poliisitoiminnassa. Momentin 7 kohdassa suojataan turvajärjestelyjen tarkoituksen toteuttamista sekä 8—10 kohdassa valtion turvallisuutta ja väestönsuojelua. Momentin 11 kohdan tarkoituksena on turvata valtion tulo-, finanssi-, raha- ja valuuttapolitiikan hoitamista, 12 kohdan rahoitus- ja vakuutusjärjestelmien luotettavuutta ja toimivuutta ja kohdan 13 luottamusta pääoma- ja rahoitusmarkkinoiden puoleettomuuteen. Momentin kohdassa 6 ja 15 suojataan viranomaisten tarkastustoiminnan edellytysten säilymistä. Momentin 14 kohdassa suojataan luonnonsuojelun arvoja sekä 16 kohdassa tilastotuotantoon liittyviä etuja. Momentin 17—20 kohdassa suojataan taloudellisia intressejä sekä 21 kohdassa liike- tai ammattisalaisuuteen rinnasteisia tutkimus- ja kehittämistyön ammatillisia etuja sekä 22 kohdassa opetuksen intressiä. Momentin 23—32 kohtaan on koottu yksityisyyden suojan perusteet.

Asianomaiset valtiot voivat allekirjoittaessaan yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifiomis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla selityksellä, että mahdollisten tiedonsaantirajoitusten piiriin kuuluu myös viestintä hallitsijaperheen ja tämän talouden tai valtionpäämiehen kanssa.

Kuten aikaisemmin on todettu, tasavallan presidentin kansliasta annetun lain mukaan tasavallan presidentin asiakirjapyyntöjen johdosta tekemään päätökseen ei voi hakea muutosta. Tarkoitus on ollut, että Suomi sisällyttää hyväksymiskirjaansa asiasta selityksen.

Artiklan 2 kohdan määräyksen mukaan tiedonsaanti viranomaisen asiakirjaan sisältyvästä tiedosta voidaan evätä, jos sen luovuttaminen haittaisi tai olisi omiaan haittaamaan joitakin 1 kohdassa mainittuja etuja, jollei ylivoimainen yleinen etu puolla tiedon antamista.

Suomen lainsäädännön mukaan viranomaisen asiakirjan julkisuuden ja salassapidon määrittely tapahtuu lailla. Lähtökohta on siis, että eduskunta määrittelee säännöksiin julkisuuden ja salassapidon ulottuvuuden. Julkisuuslainsäädännössä on kuitenkin useita eri säännöksiä, joiden mukaan tapauskohtaisesti voidaan ottaa huomioon tiedonsaantiin liittyviä tarpeita ja etuja. Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittisen valiokunnan asiakirjat ovat salassa pidettäviä, mutta ulko- ja turvallisuuspoliittinen valiokunta voi päättää tiedon antamisesta. Muun ohella syyttömyysolettaman toteutumista suojaavan julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan tieto asiakirjasta voidaan antaa, vaikka tiedon antamisesta aiheutuisi asiaan osalliselle vahinkoa tai kärsimystä, jos tähän on painava syy.

Artiklan 3 kohdassa jätetään tiedonsaanti-rajoiuksille asetettavista määräajoista säätäminen kansalliseen harkintaan. Yleisistä salassapitoajoista on säännökset julkisuuslain 31 §:ssä.

4 artikla. *Asiakirjapyyntöt.* Artiklassa on yleiset määräykset velvoitteista asiakirjapyyntöjen käsittelyn edellytyksistä. Viranomaisen asiakirjaa pyytävää ei saa velvoittaa ilmoittamaan syytä, jonka vuoksi hän haluaa saada tiedon viranomaisen asiakirjasta (1 kohta). Asiakirjapyyntöä esittäjän voidaan sallia pysytellä tuntemattomana, jollei tunnistaminen ole välttämätöntä pyynnön käsittelemiseksi (2 kohta). Määräykset vastaavat julkisuuslain 13 §:n 1 momenttia, jonka mukaan tiedon pyytäjän ei tarvitse selvittää henkilöllisyyttään eikä perustella pyyntöään,

jollei se ole tarpeen viranomaiselle säädetyn harkintavallan käyttämiseksi tai sen selvittämiseksi, onko pyytäjällä oikeus saada tieto asiakirjan sisällöstä. Momentissa oleva sivulause ei tule sovellettavaksi annettaessa tietoa joko kokonaan tai osin julkisesta asiakirjasta, vaan annettaessa tieto asianosaiselle taikka salassa pidettävä asiakirja toiselle viranomaiselle tai julkisuuslain 28 §:ssä tarkoitetun luvan antamiseksi (HE 30/1998 vp., s. 70). Yleissopimuksen määräykset vastaavat näiltä osin Suomen lainsäädäntöä.

Artiklan 3 kohdan mukaan asiakirjapyyntöjä koskevat muodollisuudet eivät saa ylittää sitä, mikä on välttämätöntä pyynnön käsittelemiseksi. Suomessa asiakirjapyyntöä voi esittää suullisesti tai kirjallisesti mukaan lukien pyynnön esittäminen sähköpostin välityksellä tai muutoin sähköisesti.

5 artikla. *Asiakirjapyyntöä käsittelevä.* Artiklassa on määräykset viranomaisten velvollisuuksista sen saatua asiakirjan saantia koskevan pyynnön. Artiklan 1 kohdan mukaan viranomaisen on autettava hakijaa mahdollisuuksien mukaan yksilöimään pyytämänsä viranomaisen asiakirja. Vastaava sääntely sisältyy julkisuuslain 13 §:n 1 momenttiin.

Artiklan 2 kohdan mukaan viranomainen, jonka hallussa asiakirja on, on velvollinen käsittelemään asiakirjapyyntöä. Jos viranomaisella ei ole pyydettyä viranomaisen asiakirjaa hallussaan tai sillä ei ole oikeutta käsitellä pyyntöä, sen on mahdollisuuksien mukaan saatettava hakemus toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi. Julkisuuslain 14 §:n 1 momentissa olevan pääsäännön mukaan viranomaisen asiakirjan antamisesta päättää se viranomainen, jonka hallussa asiakirja on. Valtuusto voi kunnan johtosäännöllä kuitenkin antaa tässä laissa tarkoitettuna viranomaisena toimivalle kunnalliselle toimielimelle oikeuden siirtää päättämässään laajuudessa asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisuvaltaa alaiselleen viranhaltijalle. Tiedon antamisesta asiakirjasta, joka on laadittu viranomaisen toimeksiantotehtävää suoritettaessa tai annettu toisen viranomaisen lukuun suoritettavaa tehtävää varten, päättää tehtävän antanut viranomainen, jollei toimeksiannosta muuta johdu.

Asiakirjan pyytämistä koskevan asian siirtämisestä toiselle viranomaiselle säädetään

julkisuuslain 15 §:ssä. Jos viranomaiselta pyydetään asiakirjaa, jonka toinen viranomainen on laatinut tai joka kuuluu toisen viranomaisen käsiteltävänä olevaan asiaan, viranomainen voi 15 §:n 1 momentin mukaan siirtää tiedonsaantia koskevan asian sen viranomaisen ratkaistavaksi, joka on laatinut asiakirjan tai jonka käsiteltäväksi asia kokonaisuudessaan kuuluu. Vaikka asiakirja olisi viranomaisen hallussa, viranomainen ei julkisuuslain 15 §:n 3 momentissa säädetyissä tapauksissa ole oikeutettu päättämään asiakirjan antamisesta, vaan sen on siirrettävä tiedonsaantia koskeva asia toimivaltaiselle viranomaiselle.

Hallintolain (434/2003) 21 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen, jolle on erehdyksestä toimitettu asiakirja sen toimivaltaan kuulumattoman asian käsittelemiseksi, on viipymättä siirrettävä asiakirja toimivaltaiseksi katsomalleen viranomaiselle. Siirrosta on ilmoitettava asiakirjan lähettäjälle. Edellä olevan perusteella Suomen lainsäädäntö vastaa artiklan 2 kohdassa ilmeneviä vaatimuksia.

Viranomaisen asiakirjoja koskevat pyynnöt on artiklan 3 kohdan mukaan käsiteltävä yhdenvertaisin perustein. Asiasta säädetään sopimusta vastaavalla tavalla julkisuuslain 17 §:ssä, jonka mukaan viranomainen on julkisuuslain mukaisia päätöksiä tehdessään ja muutoinkin tehtäviään hoitaessaan velvollinen huolehtimaan siitä, että tiedon pyytäjiä kohdellaan tasapuolisesti.

Artiklan 4 kohdassa edellytetään, että pyyntö saada tieto viranomaisen asiakirjasta tulee käsitellä joutuisasti. Päätös on tehtävä, annettava tiedoksi ja pantava täytäntöön niin pian kuin mahdollista tai kohtuullisessa määräajassa, joka on määritelty etukäteen. Julkisuuslain 14 §:n 4 momentin mukaan asiakirjapyyntöä koskeva asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Poikkeustapauksissa, joissa asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän esimerkiksi pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeis-

tään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Suomen lainsäädäntö täyttää kohdassa tarkoitettun määräyksen.

Artiklan 5 kohdassa määritellään, missä tapauksissa pyyntö saada tieto viranomaisen asiakirjasta voidaan evätä. Pyyntö epääminen on sen mukaan mahdollista, jos pyyntö viranomaisen antamasta avusta huolimatta jää niin epämääräiseksi, ettei viranomaisen asiakirjaa pystytä yksilöimään tai pyyntö on ilmeisen kohtuuton. Julkisuuslaissa ei ole säännöksiä, jotka oikeuttaisivat viranomaisen arvioimaan pyynnön kohtuullisuutta. Se, että pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai pyynnön toteuttamisesta aiheutuu kohtuutonta haittaa, voi julkisuuslain 16 §:n mukaan vaikuttaa siihen, millä tavalla tieto annetaan, kuten jäljempänä on selostettu.

Viranomaisen, joka kieltäytyy antamasta tietoa viranomaisen asiakirjasta kokonaan tai osittain, on perusteltava kieltäytymisensä artiklan 6 kohdan mukaan. Hakijalla on oikeus saada pyynnöstä kyseiseltä viranomaiselta kirjalliset perustelut tiedonsaannin epäämiselle. Jos virkamies kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa, hänen on julkisuuslain 14 §:n 3 momentin mukaan ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy, annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi ja tiedusteltava asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi. Viranomaisen asiassa tekemä päätös on hallintolain 43 §:n pääsääntöön mukaan annettava kirjallisesti. Viranomaisen päätöksestä on hallintolain 44 §:n mukaan käytävä selvästi ilmi muun muassa päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai veloitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu. Suomen lainsäädäntö vastaa kohdassa asetettuja vaatimuksia.

6 artikla. *Asiakirjan saannin muodot.* Artiklan 1 kohdan mukaan tiedonsaantia pyytäneellä hakijalla on oikeus valita, haluaako hän tutustua alkuperäiseen asiakirjaan vai sen kopioon, vai haluaako hän saada asiakirjasta kopion missä tahansa haluamassaan saatavilla olevassa muodossa, jollei muotoa koskeva pyyntö ole kohtuuton.

Asiakirjan antamistapaa koskevan julkisuuslain 16 §:n mukaan viranomaisen asiakirjan sisällöstä annetaan tieto suullisesti taikka antamalla asiakirja viranomaisen luona nähtäväksi ja jäljennettäväksi tai kuunneltavaksi tai antamalla siitä kopio tai tuloste. Tieto asiakirjan julkisesta sisällöstä on annettava pyydetyllä tavalla, jollei pyynnön noudattaminen asiakirjojen suuren määrän tai asiakirjan kopioinnin vaikeuden tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi aiheuta kohtuutonta haittaa virkatoiminnalle. Julkisuuslain sääntely vastaa yleissopimuksessa asetettuja vaatimuksia.

Artiklan 2 kohta koskee tiedon antamista asiakirjasta, joka sisältää salassa pidettäviä tietoja. Jos tietojensaantirajoitus kohdistuu osaan asiakirjaan sisältyvistä tiedoista, viranomaisen on sen mukaan kuitenkin annettava muut asiakirjan sisältämät tiedot. Kaikki poistot on osoitettava selvästi. Tiedonsaanti voidaan kuitenkin evätä, jos osittaisena annettava asiakirja on harhaanjohtava tai vailla merkitystä, tai jos viranomaiselle aiheutuu ilmeisen kohtuutonta vaivaa jäljelle jääneen asiakirjan osan antamisesta.

Kun vain osa asiakirjasta on salassa pidettävä, tieto on julkisuuslain 10 §:n mukaan annettava asiakirjan julkisesta osasta, jos se on mahdollista niin, ettei salassa pidettävä osa tule tietoon. Oikeuskäytännön mukaan tiedonsaanti asiakirjasta voidaan evätä, jos asiakirja ei poistojen jälkeen olisi ymmärrettävissä eikä sen antaminen myöskään enää vastannut tietopyyntöön (KHO:2013:28). Vaatimus poistojen selkeästä merkitsemisestä vastaa Suomen oikeutta. Viranomaisen perusteluvollisuudesta johtuu, että jokainen poisto on merkittävä selkeästi sekä perusteltava.

Artiklan 3 kohdan mukaan viranomaisen voi antaa tiedon viranomaisen asiakirjasta osoittamalla hakijalle helposti saatavilla olevan vaihtoehdoisen tietolähteen. Vastaavaa nimenomaista säännöstä ei sisälly Suomen lainsäädäntöön. Lainsäädäntö ei myöskään estä viranomaista tarjoamasta tiedon pyytäjälle vaihtoehdoista tietolähdettä. Koska kysymys on vaihtoehdoisesta tiedonantamisesta, yleissopimukseen sitoutuminen ei näiltä osin edellytä säännösten muuttamista.

7 artikla. *Asiakirjan antamisesta perittävät maksut.* Artiklan mukaan tutustumisesta viranomaisen asiakirjaan viranomaisen toimitiloissa ei saa periä maksua. Tämä ei estä osapuolia asettamasta maksuja palveluille, joita arkistot ja museot tältä osin tarjoavat. Hakijalta voidaan periä viranomaisen asiakirjan kopiosta maksu, jonka tulee olla kohtuullinen ja joka ei saa ylittää asiakirjan kopioinnista ja antamisesta aiheutuvia tosiasiallisia kustannuksia. Maksuhinnasto on julkistettava.

Artiklan määräyksiä vastaava sääntely on julkisuuslain 34 §:ssä. Julkisen asiakirjan lukemisesta viranomaisen luona ei peritä maksua eikä sähköisessä muodossa olevan julkisen asiakirjan lähettämisestä sähköpostin avulla. Tiedon antamisesta julkisuusperiaatteen nojalla kopiona tai tulosteena peritään maksu, joka vastaa tiedon antamisesta viranomaiselle aiheutuvien kustannusten määrää, jollei tätä alhaisemmasta maksusta erikseen toisin säädetä tai kuntalain (365/1995) nojalla päätetä. Kopion tai tulosteen hinnoittelussa voidaan soveltaa sivukohtaista tai muuta yksikkökohtaista keskihintaa, joka voidaan määrittellä erikseen tavanomaisia asiakirjapyyntöjä ja erikseen erityisiä toimenpiteitä vaativia asiakirjapyyntöjä varten. Asiakirjan hakemisesta ja käsittelystä voidaan periä maksu vain erityistapauksissa. Maksuperusteiden julkistaminen valtionhallinnon viranomaisissa toteutuu valtion maksuperustelain mukaan annettavien asetusten julkaisemisella. Suomen lainsäädäntö vastaa yleissopimuksessa edellytettyä.

8 artikla. *Muutoksenhakumenettely.* Hakijalla, jonka pyyntö saada tieto viranomaisen asiakirjasta on evätty nimenomaisesti tai hyljaisesti, kokonaan tai osittain, on artiklan mukaan oltava oikeus muutoksenhakuun joko tuomioistuimessa tai muussa riippumattomassa ja puolueettomassa lailla perustetussa toimielimessä. Hakijalla on aina oltava mahdollisuus saada asia käsiteltäväksi uudelleen joutuisassa ja kustannuksiltaan edullisessa menettelyssä, joko viranomaisen oikeusmenettelyssä tai muutoksenhaussa.

Julkisuuslain 33 §:ssä on säännökset muutoksenhausta ja 14 §:ssä säännökset virkamiehen käsittelemän asian siirtämisestä viranomaisen ratkaistavaksi. Viranomaisen julkisuuslaissa tarkoitettuun päätökseen saa ha-

kea muutosta valittamalla joko hallinto-oikeuteen tai korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhaussa noudatetaan, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään. Kuten aikaisemmin on todettu, tasavallan presidentin kansliasta annetun lain mukaan tasavallan presidentin päätökseen asiakirjapyyntönsä johdosta ei saa hakea muutosta. Tästä on tarkoitus sisällyttää selitys yleissopimuksen hyväksymiskirjaan.

9 artikla. *Täydentävät toimenpiteet.* Artiklassa on määräykset viranomaisten tiedottamis- ja kouluttamisvelvoitteista sekä asiakirjojen hallinnasta. Sen mukaan osapuolet tiedottavat yleisölle sen oikeudesta saada tietoa viranomaisen asiakirjoista ja siitä, miten tätä oikeutta voidaan käyttää. Ne ryhtyvät myös tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin antaakseen viranomaisille koulutusta, joka liittyy niiden tiedonsaantioikeuden täytäntöönpanoa koskeviin tehtäviin ja velvollisuuksiin (a alakohta); tiedottaakseen vastuulle kuuluvista asioista ja toiminnoista (b alakohta); hallitakseen asiakirjojaan tehokkaasti siten, että ne ovat helposti saatavissa (c alakohta); sekä soveltaakseen selviä ja vaikiintuneita sääntöjä asiakirjojensa säilyttämisestä ja hävittämisestä (d alakohta).

Julkisuuslain 5 lukuun on otettu säännökset viranomaisen velvollisuuksista edistää tiedonsaantia ja hyvää tiedonhallintatapaa. Hyvään tiedonhallintatapaan kuuluu julkisuuslain 18 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan huolenpito siitä, että viranomaisen palveluksessa olevilla on tarvittava tieto käsiteltävien asiakirjojen julkisuudesta sekä tietojen antamisesta ja käsittelyssä sekä niiden ja asiakirjojen ja tietojärjestelmien suojaamisesta noudatettavista menettelyistä, tietoturvasuussäilytyksistä ja tehtävänjaoista, samoin kuin siitä, että hyvän tiedonhallintavan toteuttamiseksi annettujen säännösten, määräysten ja ohjeiden noudattamista valvotaan. Momentin 1 kohdan mukaan viranomaisen tulee pitää luetteloa käsiteltäviksi annetuista ja otetuista sekä ratkaistuista ja käsitellyistä asioista tai muutoin huolehtia siitä, että sen julkiset asiakirjat ovat vaivattomasti löydettävissä. Momentin 2 kohdan viranomaisen tulee laatia ja pitää saatavilla kuvaukset pitämistään tietojärjestelmistä sekä niistä saatavissa olevista julkisista tiedoista, jollei tie-

don antaminen ole vastoin salassapitosäännöksiä.

Viranomaisten viestintävelvoitteista säädetään julkisuuslain 20 §:ssä. Viranomaisen on tiedotettava toiminnastaan ja palveluistaan sekä yksilöiden ja yhteisöjen oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa. Viranomaisen on edistettävä toimintansa avoimuutta ja tässä tarkoituksessa tarvittaessa laadittava oppaita, tilastoja ja muita julkaisuja sekä tietoaaineistoja palveluistaan, ratkaisukäytännöstään sekä yhteiskuntaoloista ja niiden kehityksestä toimialallaan. Yleissopimuksessa edellytetyt säännökset asiakirjojensa säilyttämisestä ja hävittämisestä sisältyvät arkistolakiin (831/1994). Suomen lainsäädäntö vastaa yleissopimuksen 9 artiklassa olevia vaatimuksia.

10 artikla. *Viranomaisen oma-aloitteisesti julkistamat asiakirjat.* Artiklan mukaan viranomaisen on omasta aloitteestaan ja sen ollessa tarkoituksenmukaista ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin hallussaan olevien viranomaisen asiakirjojen julkistamiseksi lisätäkseen julkishallinnon avoimuutta ja tehokkuutta sekä tukeakseen yleisön osallistumista yleistä etua koskeviin asioihin niistä riittävästi tietoisena.

Julkisuuslain 20 §:n mukaan viranomaisen on edistettävä toimintansa avoimuutta ja tässä tarkoituksessa tarvittaessa laadittava oppaita, tilastoja ja muita julkaisuja sekä tietoaaineistoja palveluistaan, ratkaisukäytännöstään sekä yhteiskuntaoloista ja niiden kehityksestä toimialallaan. Viranomaisen on tiedotettava toiminnastaan ja palveluistaan sekä yksilöiden ja yhteisöjen oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa. Lain 19 §:ssä on erityissäännökset valmistelussa olevien asioiden aktiivisista tiedonantovelvollisuuksista.

11 artikla. *Viranomaisen asiakirjajulkisuuden asiantuntijaryhmästä.* Artiklassa määrätään asiantuntijaryhmän kokoonpanosta ja tehtävistä. Artiklaan ei sisälly lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä.

12 artikla. *Osapuolten konsultatiivinen kokous.* Artiklassa määrätään osapuolten konsultatiivisen kokouksen kokoonpanosta ja tehtävistä. Kokoukseen osallistuu kunkin osapuolen yksi edustaja. Kokous raportoi Euroopan neuvoston ministerineuvostolle toi-

minnastaan. Artikla ei käsittele lainsäädännön alaan kuuluvia kysymyksiä.

13 artikla. *Sihteeristö.* Euroopan neuvoston sihteeristö avustaa konsultatiivista kokousta ja asiantuntijaryhmää yleissopimuksen II osassa määrättyjen tehtävien toteuttamisessa. Artikla ei käsittele lainsäädännön alaan kuuluvia kysymyksiä.

14 artikla. *Raportointi.* Kukin osapuoli on velvollinen lähettämään asiantuntijaryhmälle raportin yleissopimuksen täytäntöön panemiseksi tarvittavista lainsäädännöllisistä ja muista toimenpiteistä vuoden kuluessa siitä, kun sopimus on tullut sen osalta voimaan. Tämän jälkeen tietoja ajantasaisesti ennen jokaista osapuolten konsultatiivista kokousta. Artikla ei käsittele lainsäädännön alaan kuuluvia kysymyksiä.

15 artikla. *Julkaiseminen.* Yleissopimuksessa edellytetyt raportit, ehdotukset ja lausunnot julkaistaan. Artikla ei käsittele lainsäädännön alaan kuuluvia kysymyksiä.

16 artikla. *Allekirjoittaminen ja voimaantulo.* Artikla sisältää määräykset sopimukseen sitoutumisesta ratifioimalla tai hyväksymällä. Yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona kymmenen Euroopan neuvoston jäsenvaltiota on tallettanut sitoutumiskirjansa. Allekirjoittajavaltion osalta, joka sitoutuu yleissopimukseen tätä myöhemmin, sopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona kyseinen valtio on tallettanut sitoutumiskirjansa. Artiklaan sisältyvät määräykset eivät kuulu lainsäädännön alaan.

17 artikla. *Yleissopimukseen liittyminen.* Artiklassa määritellään toimenpiteet ja edellytykset sille, että yleissopimukseen voi liittyä Euroopan neuvoston ulkopuolinen valtio tai kansainvälinen järjestö. Liittyvän valtion osalta sopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona kyseinen valtio on tallettanut liittymiskirjansa.

18 artikla. *Alueellinen soveltaminen.* Valtio voi määrittää alueen tai alueet, joihin yleissopimusta sovelletaan. Ahvenanmaan itsehallintolain 59 §:n mukaan Ahvenanmaan

maakuntapäivien on hyväksyttävä säädös, jolla saatetaan voimaan valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite, joka sisältää määräyksen itsehallintolain mukaan maakunnan toimivaltaan kuuluvassa asiassa.

19 artikla. *Yleissopimuksen muutokset.* Artikla sisältää määräykset sopimuksen muuttamisesta ja muutosten voimaantulosta. Artikla ei käsittele lainsäädännön alaan kuuluvia kysymyksiä.

20 artikla. *Selitykset.* Osapuoli voi allekirjoittaessaan yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa antaa yhden tai useamman selityksen yleissopimuksen mukaisissa tilanteissa (1 artiklan 2 kohta, 3 artiklan 1 kohta ja 18 artikla). Suomen on tarkoitus sisällyttää hyväksymiskirjansa kaksi selitystä. Ensinnäkin Suomen on tarkoitus antaa selitys yleissopimuksen soveltamisesta sellaisiin luonnollisiin ja oikeushenkilöihin, jotka hoitavat tehtäviä lain nojalla ja käyttävät siinä julkista valtaa. Selitys on tarkoitus antaa myös siitä, ettei tasavallan presidentin päätökseen asiakirjapyyntö johdosta voi hakea muutosta.

21 artikla. *Irtisanominen.* Artiklassa on sopimuksen irtisanomista koskevat määräykset. Artikla ei käsittele lainsäädännön alaan kuuluvia kysymyksiä.

22 artikla. *Ilmoitukset.* Artikla koskee Euroopan neuvoston pääsihteerin ilmoituksia ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjan tai irtisanomisilmoituksen tallettamisesta.

2 Lakiehdotusten perustelut

1 §. Säännöksellä saatettaisiin voimaan yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä on selostettu edellä sopimuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa ja jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa.

2 §. Yleissopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja lain voimaantulosta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Yleissopimus ei ole vielä kansainvälisesti voimassa. Laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

3 Voimaantulo

Yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona kymmenen Euroopan neuvoston jäsenvaltiota on ilmaissut suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi 16 artiklan 3 kohdan määräysten mukaisesti. Esityksen antohetkeen mennessä kuusi jäsenvaltiota on sitoutunut yleissopimukseen, joten se ei ole vielä tullut kansainvälisesti voimaan.

Sopimuksen voimaantulolle Suomen osalta on esityksen antohetkellä olemassa kolme vaihtoehtoa. Jos Suomi tulee olemaan kymmenes jäsenvaltio, joka tallettaa sitoutumiskirjansa, sopimus tulee kansainvälisesti ja Suomen osalta voimaan kolmen kuukauden kuluttua Suomen sitoutumiskirjansa tallettamisesta. Jos Suomi tallettaa sitoutumiskirjansa ennen kymmenettä valtiota, sopimus tulee kansainvälisesti ja vastaavasti Suomen osalta voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, kun kymmenes sitoutumiskirja on talletettu. Jos taas sopimus olisi ehtinyt tulla kansainvälisesti voimaan ennen kuin Suomi tallettaisi sitoutumiskirjansa, sopimus tulisi Suomen osalta voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta Suomen sitoutumiskirjan tallettamispäivästä.

Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti, kun sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 1 ja 4 kohdan nojalla maakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat maakunnan hallitusta sekä sen alaisia viranomaisia ja laitoksia sekä maakunnan kuntien hallintoa.

Maakuntalakien itsehallintolain 19 §:ssä tarkoitettussa lainsäädäntövalvonnassa on katsottu, että maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvat myös viranomaisten asiakirjojen julkisuutta koskevat kysymykset silloin kuin ne kuuluvat sanotun lain 18 §:n 1 ja 4 kohdan asioihin. Yleissopimuksen voimaansaattamislaille on siten hankittava Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus, jotta sopimus tulisi voimaan Ahvenanmaan maakunnassa.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos se koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoituksesta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, tai jos määräyksessä tarkoitusta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp ja PeVL 12/2000 vp). Edellä mainituilla perusteilla esitykseen sisältyvässä sopimuksessa on lukuisia eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä.

Valtiosopimusikäntäntössä on lähdetty myös siitä, että eduskunta antaa nimenomaisella päätöksellä suostumuksensa sellaisten sopimusmääräyksiä koskevien selitysten ja julistusten antamiseen, jotka vaikuttavat Suomen kansainvälisen velvoitteen sisältöön tai laajuuteen itse sopimukseen verrattuna (ks. esim. PeVL 9/2003 vp, s. 2).

Yleissopimuksen 1 artiklassa määritellään viranomaisen ja viranomaisen asiakirja. Määritelmät vaikuttavat välillisesti yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten sisältöön ja soveltamiseen ja kuuluvat siksi itsekin lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp ja PeVL 24/2001 vp).

Yleissopimuksen 2 artikla koskee oikeutta saada tietoja viranomaisen asiakirjasta ja siinä velvoitetaan osapuolet toteuttamaan toimenpiteet asiakirjajulkisuuden toteuttamiseksi. Oikeudesta saada tieto säädetään perustuslain 12 §:n 2 momentissa ja julkisuuslaissa. Yleissopimuksen 3 artiklassa määritellään sallitut perusteet tiedonsaannin rajoittamisel-

le. Yleisimmät salassapitoperusteet sisältyvät julkisuuslain 24 §:ään. Salassapidosta on perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan säädetävä lailla. Yleissopimuksen 2 ja 3 artikla kuuluvat siten lainsäädännön alaan.

Yleissopimuksen 4 artiklassa määrätään asiakirjapyynnöistä ja 5 artiklassa asiakirjapyynnön käsittelystä. Vastaavat sääntelyt sisältyvät julkisuuslain 13, 14, 15 ja 17 §:ään sekä hallintolain 8 ja 21 §:ään. Asiakirjan saannin muodoista on määräykset 6 artiklassa. Julkisuuslain 16 §:ssä säädetään asiakirjan antamistavasta. Yleissopimuksen 4, 5 ja 6 artiklat kuuluvat siten lainsäädännön alaan.

Asiakirjan antamisesta perittävistä maksuista on määräykset 7 artiklassa. Perustuslain 81 §:n 2 momentin mukaan valtion viranomaisten virkatoimien, palvelujen ja muun toiminnan maksullisuuden sekä maksujen suuruuden yleisistä perusteista säädetään lailla. Artikla kuuluu lainsäädännön alaan.

Yleissopimuksen 8 artiklassa on muutoksenhakua koskevat määräykset. Muutoksenhakua koskevat säännökset sisältyvät julkisuuslain 33 §:ään. Yleissopimuksen 8 artikla kuuluu siten lainsäädännön alaan.

Täydentävistä toimenpiteistä määrätään yleissopimuksen 9 artiklassa ja 10 artiklassa puolestaan viranomaisen oma-aloitteisesti julkistamista asiakirjoista. Vastaavista seikoista säädetään julkisuuslain 5 luvussa. Artiklat kuuluvat siten lainsäädännön alaan.

Lisäksi esityksessä pyydetään eduskunnan suostumusta siihen, että Suomi antaisi sopimukseen sitoutuessaan selityksen viranomaisen määritelmän soveltamisesta sekä siitä, ettei yleissopimuksen määräyksiä muutok-

senhausta sovelleta tasavallan presidentin asiakirjapyynnön johdosta tekemään päätökseen.

4.1 Käsittelyjärjestys

Sopimukseen ei voida katsoa sisältyvän sellaisia määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa ja 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Hallituksen näkemyksen mukaan sopimus voitaisiin näin ollen hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamiseksi tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, *että eduskunta hyväksyisi viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta Tromssassa 18 päivänä kesäkuuta 2009 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen*

ja että eduskunta hyväksyisi, että Suomi antaa selitykset, joiden mukaan

1) yleissopimusta sovellettaessa yleissopimuksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu viranomaisen määritelmä kattaa luonnolliset ja oikeushenkilöt niiden hoitaessa sellaisia laissa säädettyjä tehtäviä, joissa ne käyttävät julkista valtaa;

2) yleissopimuksen 8 artiklan määräyksiä muutoksenhakumenettelystä ei sovelleta tasavallan presidentin asiakirjapyynnön johdosta tekemään päätökseen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *säädetään*:

1 §
Viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta Tromssassa 18 päivänä kesäkuuta 2009 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset

ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Yleissopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantuloa säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 2014

Pääministeri

ALEXANDER STUBB

Oikeusministeri *Anna-Maja Henriksson*

(suomennos)

Euroopan neuvoston yleissopimus viranomaisten asiakirjojen julkisuudesta (suomennos)

Council of Europe Convention on Access to Official Documents

Johdanto

Preamble

Euroopan neuvoston jäsenvaltiot ja muut tämän yleissopimuksen allekirjoittajat, jotka ja muut tämän yleissopimuksen allekirjoittajat, jotka

- ottavat huomioon, että Euroopan neuvoston pyrkimyksenä on luoda kiinteämmät yhteydet jäsenvaltioidensa välille turvatakseen ja toteuttaakseen yhteisen perintönsä mukaiset ihanteet ja periaatteet;

- pitävät mielessä erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 19 artiklan, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen 6, 8 ja 10 artiklan, Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa (25 päivänä kesäkuuta 1998 tehty Århusin yleisso-pimus) sekä yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Euroopan neuvoston sopimussarja 108);

- pitävät mielessä myös Euroopan neuvoston ministerikomitean 29 päivänä huhtikuuta 1982 antaman sananvapautta ja tiedon vastaanottamisen vapautta koskevan julistuksen, kuten myös ministerikomitean jäsenvaltioille antamat suositukset viranomaisten hallussa olevien tietojen julkisuudesta R (81) 19, viranomaisten henkilötietojen luovuttamisesta R (91) 10, tilastollisiin tarkoituksiin kerättyjen ja käsiteltyjen henkilötietojen suojelusta R (97) 18, Euroopassa noudatettavasta menettelytavasta arkistoihin pääsyssä R (2000) 13 ja virallisten asiakirjojen saatavuudesta R (2002) 2;

tunnustavat viranomaisten toiminnan avoimuuden tärkeyden moniarvoisessa, demo-

The member States of the Council of Europe and the other signatories hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage;

Bearing in mind, in particular, Article 19 of the Universal Declaration of Human Rights, Articles 6, 8 and 10 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, the United Nations Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters (Aarhus, 25 June 1998) and the Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data of 28 January 1981 (ETS No. 108);

Bearing in mind also the Declaration of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the freedom of expression and information, adopted on 29 April 1982, as well as recommendations of the Committee of Ministers to member States No. R (81) 19 on the access to information held by public authorities, No. R (91) 10 on the communication to third parties of personal data held by public bodies, No. R (97) 18 concerning the protection of personal data collected and processed for statistical purposes, No. R (2000) 13 on a European policy on access to archives and Rec(2002)2 on access to official documents;

Considering the importance in a pluralistic, democratic society of transparency of public authorities;

Considering that exercise of a right to access to official documents:

i provides a source of information for the

kraattisessa yhteiskunnassa; katsovat, että oikeus saada tietoja viranomaisten asiakirjoista

i on tiedon lähde yleisölle;

ii auttaa yleisöä muodostamaan mielipiteen yhteiskunnan tilasta ja viranomaisista;

iii edistää viranomaisten rehellisyyttä, tehokkuutta, vaikuttavuutta ja vastuullisuutta, auttaen näin vahvistamaan niiden toiminnan oikeutusta; ja

katsovat sen vuoksi, että kaikki viranomaisten asiakirjat ovat periaatteessa julkisia ja pääsy niihin voidaan evätä vain muiden oikeuksien ja oikeutettujen etujen suojaamiseksi;

ovat sopineet seuraavasta:

II OSA

1 artikla

Yleiset määräykset

1. Jäljempänä ilmenevät periaatteet eivät vaikuta sellaisten kansallisten lakien ja määräysten ja kansainvälisten sopimusten soveltamiseen, joissa taataan laajempi oikeus saada tietoja viranomaisten asiakirjoista.

2. Tässä yleissopimuksessa tarkoitetaan a.i. ”viranomaisella”

1) hallitusta ja hallintoa kansallisella, alueellisella ja paikallistasolla;

2) lainsäädäntöelimiä ja oikeusviranomaisia niiden hoitaessa hallinnollisia tehtäviä kansallisen lainsäädännön mukaisesti;

3) luonnollisia ja oikeushenkilöitä niiden käyttäessä hallinnollista toimivaltaa.

a.ii. Osapuoli voi allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla selityksellä, että ”viranomaisen” määritelmä sisältää myös yhden tai useamman seuraavista:

1) lainsäädäntöelimet niiden muun toiminnan osalta;

2) oikeusviranomaiset niiden muun toiminnan osalta;

3) luonnolliset ja oikeushenkilöt siltä osin kuin ne hoitavat julkisia tehtäviä tai toimivat julkisin varoin kansallisen lainsäädännön mukaisesti;

b. ”viranomaisen asiakirjalla” mitä tahansa

public;

ii helps the public to form an opinion on the state of society and on public authorities;

iii fosters the integrity, efficiency, effectiveness and accountability of public authorities, so helping affirm their legitimacy;

Considering, therefore, that all official documents are in principle public and can be withheld subject only to the protection of other rights and legitimate interests,

Have agreed as follows:

SECTION I

Article 1

General provisions

1 The principles set out hereafter should be understood without prejudice to those domestic laws and regulations and to international treaties which recognise a wider right of access to official documents.

2 For the purposes of this Convention:

a i “public authorities” means:

1 government and administration at national, regional and local level;

2 legislative bodies and judicial authorities insofar as they perform administrative functions according to national law;

3 natural or legal persons insofar as they exercise administrative authority.

ii Each Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that the definition of “public authorities” also includes one or more of the following:

1 legislative bodies as regards their other activities;

2 judicial authorities as regards their other activities;

3 natural or legal persons insofar as they perform public functions or operate with public funds, according to national law.

b “official documents” means all informa-

viranomaisen laatimaa tai saamaa ja hallussaan pitämää tietoa talletettuna missä muodossa tahansa.

tion recorded in any form, drawn up or received and held by public authorities.

2 artikla

Article 2

Oikeus saada tietoja viranomaisen asiakirjasta

Right of access to official documents

1. Osapuolet takaavat jokaiselle ilman minäänlaista syrjintää oikeuden saada pyynnöstä tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on viranomaisen hallussa.

1 Each Party shall guarantee the right of everyone, without discrimination on any ground, to have access, on request, to official documents held by public authorities.

2. Osapuolet ryhtyvät tarpeellisiin kansallisen lainsäädäntönsä edellyttämiin toimenpiteisiin pannaakseen täytäntöön tämän yleissopimuksen määräykset viranomaisten asiakirjoja koskevasta tiedonsaunnista.

2 Each Party shall take the necessary measures in its domestic law to give effect to the provisions for access to official documents set out in this Convention.

3. Toimenpiteisiin ryhdytään viimeistään ajankohtana, jolloin tämä yleissopimus tulee voimaan kyseisen osapuolen osalta.

3 These measures shall be taken at the latest at the time of entry into force of this Convention in respect of that Party.

3 artikla

Article 3

Mahdolliset rajoitukset tiedonsaunnille viranomaisen asiakirjasta

Possible limitations to access to official documents

1. Osapuolet saavat rajoittaa oikeutta saada tieto viranomaisen asiakirjasta. Rajoitukset on määriteltävä tarkasti laissa, ja niiden tulee olla välttämättömiä demokraattisessa yhteiskunnassa ja oikeasuhteisia pyrittäessä suojaamaan

1 Each Party may limit the right of access to official documents. Limitations shall be set down precisely in law, be necessary in a democratic society and be proportionate to the aim of protecting:

- a. kansallista turvallisuutta, maanpuolustusta ja kansainvälisiä suhteita;
- b. yleistä turvallisuutta;
- c. rikosten ehkäisemistä, selvittämistä ja syytteeseen saattamista;
- d. kurinpitomenettelyä;
- e. viranomaisen tutkintaa, tarkastusta ja valvontatoimintaa;
- f. yksityisyyttä ja muita laillisia yksityisiä etuja;
- g. kaupallisia ja muita taloudellisia etuja;
- h. valtion talous-, raha- ja valuuttapolitiikkaa;
- i. asianosaisten yhdenvertaisuutta oikeudenkäynnissä ja oikeudenkäytön tehokkuutta;
- j. ympäristöä; tai

- a national security, defence and international relations;
- b public safety;
- c the prevention, investigation and prosecution of criminal activities;
- d disciplinary investigations;
- e inspection, control and supervision by public authorities;
- f privacy and other legitimate private interests;
- g commercial and other economic interests;
- h the economic, monetary and exchange rate policies of the State;
- i the equality of parties in court proceedings and the effective administration of justice;

k. viranomaisessa tai viranomaisten välillä käytäviä keskusteluja asian selvittämiseksi.

Asianomaiset valtiot voivat allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa ilmoittaa Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla selityksellä, että mahdollisten tiedonsaantirajoitusten piiriin kuuluu myös viestintä hallitsijaperheen ja tämän talouden tai valtionpäämiehen kanssa.

2. Tiedonsaanti viranomaisen asiakirjaan sisältyvästä tiedosta voidaan evätä, jos sen luovuttaminen haittaisi tai olisi omiaan haittaamaan joitakin 1 kohdan mainittuja etuja, jollei ylivoimainen yleinen etu puolla tiedon antamista.

3. Osapuolet harkitsevat asettavaksi aikarajaa, jonka jälkeen 1 kohdassa mainittuja rajoituksia ei enää sovelleta.

j environment; or

k the deliberations within or between public authorities concerning the examination of a matter.

Concerned States may, at the time of signature or when depositing their instrument of ratification, acceptance, approval or accession, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, declare that communication with the reigning Family and its Household or the Head of State shall also be included among the possible limitations.

2 Access to information contained in an official document may be refused if its disclosure would or would be likely to harm any of the interests mentioned in paragraph 1, unless there is an overriding public interest in disclosure.

3 The Parties shall consider setting time limits beyond which the limitations mentioned in paragraph 1 would no longer apply.

4 artikla

Asiakirjapyynnöt

1. Viranomaisen asiakirjaa pyytävää ei saa velvoittaa ilmoittamaan syytä, jonka vuoksi hän haluaa saada tiedon viranomaisen asiakirjasta.

2. Osapuolet voivat sallia hakijan pysytellä tuntemattomana, jollei tunnistaminen ole välttämätöntä pyynnön käsittelemiseksi.

3. Asiakirjapyynnöt koskevat muodollisuudet eivät saa ylittää sitä, mikä on välttämätöntä pyynnön käsittelemiseksi.

Article 4

Requests for access to official documents

1 An applicant for an official document shall not be obliged to give reasons for having access to the official document.

2 Parties may give applicants the right to remain anonymous except when disclosure of identity is essential in order to process the request.

3 Formalities for requests shall not exceed what is essential in order to process the request.

5 artikla

Asiakirjapyynnön käsittely

1. Viranomaisen on autettava hakijaa mahdollisuuksien mukaan yksilöimään pyytämässä viranomaisen asiakirja.

2. Viranomaisen, jonka hallussa asiakirja on, on velvollinen käsittelemään sen saantia koskevan pyynnön. Jos viranomaisella ei ole pyydettyä viranomaisen asiakirjaa hallussaan

Article 5

Processing of requests for access to official documents

1 The public authority shall help the applicant, as far as reasonably possible, to identify the requested official document.

2 A request for access to an official document shall be dealt with by any public authority holding the document. If the public

tai sillä ei ole oikeutta käsitellä pyyntöä, sen on mahdollisuuksien mukaan saatettava hakemus toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

3. Viranomaisen asiakirjoja koskevat pyynnot on käsiteltävä yhdenvertaisin perustein.

4. Pyyntö saada tieto viranomaisen asiakirjasta tulee käsitellä joutuisasti. Päätös on tehtävä, annettava tiedoksi ja pantava täytäntöön niin pian kuin mahdollista tai kohtuullisessa määräajassa, joka on määritelty etukäteen.

5. Pyyntö saada tieto viranomaisen asiakirjasta voidaan evätä, jos

i. pyyntö viranomaisen antamasta avusta huolimatta jää niin epämääräiseksi, ettei viranomaisen asiakirjaa pystytä yksilöimään; tai

ii. pyyntö on ilmeisen kohtuuton.

6. Viranomaisen, joka kieltäytyy antamasta tietoa viranomaisen asiakirjasta kokonaan tai osittain, on perusteltava kieltäytyminen. Hakijalla on oikeus saada pyynnöstä kyseiseltä viranomaiselta kirjalliset perustelut tiedonsaannin epäämiselle.

authority does not hold the requested official document or if it is not authorised to process that request, it shall, wherever possible, refer the application or the applicant to the competent public authority.

3 Requests for access to official documents shall be dealt with on an equal basis.

4 A request for access to an official document shall be dealt with promptly. The decision shall be reached, communicated and executed as soon as possible or within a reasonable time limit which has been specified beforehand.

5 A request for access to an official document may be refused:

i if, despite the assistance from the public authority, the request remains too vague to allow the official document to be identified; or

ii if the request is manifestly unreasonable.

6 A public authority refusing access to an official document wholly or in part shall give the reasons for the refusal. The applicant has the right to receive on request a written justification from this public authority for the refusal.

6 artikla

Asiakirjan saannin muodot

1. Kun hakijalle on myönnetty oikeus saada asiakirja, hakijalla on oikeus valita, haluaako hän tutustua alkuperäiseen asiakirjaan vai sen kopioon, vai haluaako hän saada asiakirjasta kopion missä tahansa haluamassaan saatavilla olevassa muodossa, jollei muotoa koskeva pyyntö ole kohtuuton.

2. Jos tietojensaantirajoitus kohdistuu osaan asiakirjaan sisältyvistä tiedoista, viranomaisen on kuitenkin annettava muut asiakirjan sisältämät tiedot. Kaikki poistot on osoitettava selvästi. Tiedonsaanti voidaan kuitenkin evätä, jos osittaisena annettava asiakirja on harhaanjohtava tai vailla merkitystä, tai jos viranomaiselle aiheutuu ilmeisen kohtuutonta vaivaa jäljelle jääneen asiakirjan osan antamisesta.

3. Viranomainen voi antaa tiedon viran-

Article 6

Forms of access to official documents

1 When access to an official document is granted, the applicant has the right to choose whether to inspect the original or a copy, or to receive a copy of it in any available form or format of his or her choice unless the preference expressed is unreasonable.

2 If a limitation applies to some of the information in an official document, the public authority should nevertheless grant access to the remainder of the information it contains. Any omissions should be clearly indicated. However, if the partial version of the document is misleading or meaningless, or if it poses a manifestly unreasonable burden for the authority to release the remainder of the document, such access may be refused.

3 The public authority may give access to an official document by referring the appli-

omaisen asiakirjasta osoittamalla hakijalle helposti saatavilla olevan vaihtoehtoisen tietolähteen.

cant to easily accessible alternative sources.

7 artikla

Article 7

Asiakirjan antamisesta perittävä maksu

Charges for access to official documents

1. Tutustumisesta viranomaisen asiakirjaan viranomaisen toimitiloissa ei saa periä maksua. Tämä ei estä osapuolia asettamasta maksuja palveluille, joita arkistot ja museot tältä osin tarjoavat.

1 Inspection of official documents on the premises of a public authority shall be free of charge. This does not prevent Parties from laying down charges for services in this respect provided by archives and museums.

2. Hakijalta voidaan periä viranomaisen asiakirjan kopiosta maksu, jonka tulee olla kohtuullinen ja joka ei saa ylittää asiakirjan kopioinnista ja antamisesta aiheutuvia tosiasiallisia kustannuksia. Maksuhinnasto on julkistettava.

2 A fee may be charged to the applicant for a copy of the official document, which should be reasonable and not exceed the actual costs of reproduction and delivery of the document. Tariffs of charges shall be published.

8 artikla

Article 8

Muutoksenhakumenettely

Review procedure

1. Hakijalla, jonka pyyntö saada tieto viranomaisen asiakirjasta on evätty nimenomaisesti tai hiljaisesti, kokonaan tai osittain, on oltava oikeus muutoksenhakuun joko tuomioistuimessa tai muussa riippumattomassa ja puolueettomassa lailla perustetussa toimielimessä.

1 An applicant whose request for an official document has been denied, expressly or impliedly, whether in part or in full, shall have access to a review procedure before a court or another independent and impartial body established by law.

2. Hakijalla on aina oltava mahdollisuus saada asia käsiteltäväksi uudelleen joutuisassa ja kustannuksiltaan edullisessa menettelyssä, joko viranomaisen oikaisumenettelyssä tai 1 kohdan mukaisessa muutoksenhaussa.

2 An applicant shall always have access to an expeditious and inexpensive review procedure, involving either reconsideration by a public authority or review in accordance with paragraph 1.

9 artikla

Article 9

Täydentävät toimenpiteet

Complementary measures

Osapuolet tiedottavat yleisölle sen oikeudesta saada tietoa viranomaisen asiakirjoista ja siitä, miten tätä oikeutta voidaan käyttää. Ne ryhtyvät myös tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin

The Parties shall inform the public about its right of access to official documents and how that right may be exercised. They shall also take appropriate measures to:

a. antaa koulutusta viranomaisille, josta liittyy niiden tiedonsaantioikeuden täytäntöönpanoa koskeviin tehtäviin ja velvolli-

a educate public authorities in their duties and obligations with respect to the implementation of this right;

b provide information on the matters or

suuksiin;

b. tiedottaakseen vastuulleen kuuluvista asioista ja toiminnoista;

c. hallitakseen asiakirjojaan tehokkaasti siten, että ne ovat helposti saatavissa; ja

d. soveltaakseen selviä ja vakiintuneita sääntöjä asiakirjojensa säilyttämisestä ja hävittämisestä.

activities for which they are responsible;

c manage their documents efficiently so that they are easily accessible; and

d apply clear and established rules for the preservation and destruction of their documents.

10 artikla

Viranomaisen oma-aloitteisesti julkistamat asiakirjat

Viranomaisen on omasta aloitteestaan ja sen ollessa tarkoituksenmukaista ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin hallussaan olevien viranomaisen asiakirjojen julkistamiseksi lisätäkseen julkishallinnon avoimuutta ja tehokkuutta sekä tukeakseen yleisön osallistumista yleistä etua koskeviin asioihin niistä riittävästi tietoisena.

Article 10

Documents made public at the initiative of the public authorities

At its own initiative and where appropriate, a public authority shall take the necessary measures to make public official documents which it holds in the interest of promoting the transparency and efficiency of public administration and to encourage informed participation by the public in matters of general interest.

II OSA

11 artikla

Viranomaisten asiakirjajulkisuuden asiantuntijaryhmä

1. Viranomaisten asiakirjajulkisuuden asiantuntijaryhmä kokoontuu vähintään kerran vuodessa seuraamaan, miten osapuolet ovat panneet tämän yleissopimuksen täytäntöön, etenkin

a. raportoimalla osapuolten toteuttamien lainsäädäntötoimien ja käytännön toimien asianmukaisuudesta tämän yleissopimuksen määräysten täytäntöön panemiseksi;

b. i. ilmaisemalla kantansa mihin tahansa tämän yleissopimuksen soveltamiseen liittyvään kysymykseen;

ii. tekemällä ehdotuksia tämän yleissopimuksen tehokkaan hyödyntämisen täytäntöönpanon helpottamiseksi ja parantamiseksi, mukaan lukien mahdollisten ongelmien tunnistaminen;

iii. vaihtamalla tietoja ja raportoimalla

SECTION II

Article 11

Group of Specialists on Access to Official Documents

1 A Group of Specialists on Access to Official Documents shall meet at least once a year with a view to monitoring the implementation of this Convention by the Parties, notably:

a reporting on the adequacy of the measures in law and practice taken by the Parties to give effect to the provisions set out in this Convention;

b i expressing opinions on any question concerning the application of this Convention;

ii making proposals to facilitate or improve the effective use and implementation of this Convention, including the identification of any problems;

iii exchanging information and reporting on significant legal, policy or technologi-

tärkeistä oikeudellista, poliittista ja teknologista kehitystä koskevista asioista;

iv. tekemällä ehdotuksia osapuolten konsultatiivisten kokousten järjestämisestä tämän yleissopimuksen muuttamiseksi;

v. muodostamalla kantoja kaikkiin tämän yleissopimuksen muuttamista koskeviin ehdotuksiin, jotka on tehty 19 artiklan nojalla.

2. Asiantuntijaryhmä saa pyytää tietoja ja lausuntoja kansalaisyhteiskunnalta.

3. Asiantuntijaryhmässä on vähintään 10 ja enintään 15 jäsentä. Jäsenet valitsee osapuolten konsultatiivinen kokous neljän vuoden määräajaksi, joka voidaan uusia kerran, asiantuntijoiden listalta, johon jokainen osapuoli on ehdottanut kahta asiantuntijaa. Jäsenet valitaan sellaisten henkilöiden joukosta, joilla on korkea moraalinen ja tunnustettu pätevyys viranomaisten asiakirjojen julkisuutta koskevissa asioissa. Listalta voidaan valita vain yksi kunkin osapuolen ehdottama jäsen.

4. Asiantuntijaryhmän jäsenet toimivat henkilökohtaisessa ominaisuudessaan ja ovat riippumattomia ja puolueettomia harjoittaessaan tehtäviään, eivätkä he saa vastaanottaa ohjeita hallituksilta.

5. Ministerikomitea määrää vuoden kuluessa tämän yleissopimuksen voimaantulosta asiantuntijaryhmän jäsenten valintamenettelyn neuvoteltuaan yleissopimuksen osapuolten kanssa ja saatuaan niiltä yksimielisen suostumuksen. Asiantuntijaryhmä hyväksyy itse menettelytapasääntönsä.

cal developments;

iv making proposals to the Consultation of Parties for the amendment of this Convention;

v formulating its opinion on any proposal for the amendment of this Convention made in accordance with Article 19.

2 The Group of Specialists may request information and opinions from civil society.

3 The Group of Specialists shall consist of a minimum of 10 and a maximum of 15 members. The members are elected by the Consultation of Parties for a period of four years, renewable once, from a list of experts, each Party proposing two experts. They shall be chosen from among persons of the highest integrity recognised for their competence in the field of access to official documents. A maximum of one member may be elected from the list proposed by each Party.

4 The members of the Group of Specialists shall sit in their individual capacity, be independent and impartial in the exercise of their functions and shall not receive any instructions from governments.

5 The election procedure of the members of the Group of Specialists shall be determined by the Committee of Ministers, after consulting with and obtaining the unanimous consent of the Parties to the Convention, within a period of one year following the entry into force of this Convention. The Group of Specialists shall adopt its own rules of procedure.

12 artikla

Osapuolten konsultatiivinen kokous

1. Osapuolten konsultatiiviseen kokoukseen osallistuu yksi edustaja kustakin osapuolesta.

2. Osapuolten konsultatiivinen kokous

a. arvioi asiantuntijaryhmän raportit, lausunnot ja ehdotukset;

b. laatii ehdotuksia ja suosituksia osapuolille;

c. tekee ehdotuksia tämän yleissopimuksen muuttamiseksi 19 artiklan mukaisesti

d. laatii lausuntonsa kaikista 19 artiklan mukaisesti tehdyistä tätä yleissopimusta kos-

Article 12

Consultation of the Parties

1 The Consultation of the Parties shall be composed of one representative per Party.

2 The Consultation of the Parties shall take place with a view to:

a considering the reports, opinions and proposals of the Group of Specialists;

b making proposals and recommendations to the Parties;

c making proposals for the amendment of this Convention in accordance with Article 19;

kevista muutosehdotuksista.

3. Euroopan neuvoston pääsihteeri kutsuu osapuolten konsultatiivisen kokouksen koolle vuoden kuluessa tämän yleissopimuksen voimaantulosta asiantuntijaryhmän jäsenten valitsemiseksi. Tämän jälkeen osapuolten konsultatiivinen kokous kokoontuu ainakin kerran neljässä vuodessa ja aina, kun osapuolten enemmistö, ministerikomitea tai Euroopan neuvoston pääsihteeri sitä pyytää. Osapuolten konsultatiivinen kokous vahvistaa itse työjärjestyksensä.

4. Osapuolten konsultatiivinen kokous antaa jokaisen kokouksen jälkeen ministerikomitealle raportin toiminnastaan.

d formulating its opinion on any proposal for the amendment of this Convention made in accordance with Article 19.

3 The Consultation of the Parties shall be convened by the Secretary General of the Council of Europe within one year after the entry into force of this Convention in order to elect the members of the Group of Specialists. It shall subsequently meet at least once every 4 years and in any case, when the majority of the Parties, the Committee of Ministers or the Secretary General of the Council of Europe requests its convocation. The Consultation of the Parties shall adopt its own rules of procedure.

4 After each meeting, the Consultation of the Parties shall submit to the Committee of Ministers an activity report.

13 artikla

Sihteeristö

Euroopan neuvoston sihteeristö avustaa osapuolten konsultatiivista kokousta ja asiantuntijaryhmää niiden tässä yleissopimuksen osassa määrättyjen tehtävien suorittamisessa

Article 13

Secretariat

The Consultation of the Parties and the Group of Specialists shall be assisted by the Secretariat of the Council of Europe in carrying out their functions pursuant to this Section.

14 artikla

Raportointi

1. Vuoden kuluessa siitä, kun tämä yleissopimus on tullut osapuolen osalta voimaan, kyseinen osapuoli lähettää asiantuntijaryhmälle raportin, joka sisältää kaikki tiedot tämän yleissopimuksen määräysten täytäntöön panemiseksi toteutetuista lainsäädännöllisistä ja muista toimenpiteistä.

2. Sen jälkeen osapuolet lähettävät asiantuntijaryhmälle ennen jokaista osapuolten konsultatiivista kokousta 1 kohdassa mainitut tiedot ajantasaistettuina.

3. Osapuolet lähettävät asiantuntijaryhmälle myös kaikki tiedot, jotka se pyytää tehtävien täyttämiseksi.

Article 14

Reporting

1 Within a period of one year following the entry into force of this Convention in respect of a Contracting Party, the latter shall transmit to the Group of Specialists a report containing full information on the legislative and other measures taken to give effect to the provisions of this Convention.

2 Thereafter, each Party shall transmit to the Group of Specialists before each meeting of the Consultation of the Parties an update of the information mentioned in paragraph 1.

3 Each Party shall also transmit to the Group of Specialists any information that it requests to fulfil its tasks.

15 artikla

Article 15

*Julkaiseminen**Publication*

Osapuolten asiantuntijaryhmälle antamat raportit, asiantuntijaryhmän raportit, ehdotukset ja lausunnot sekä osapuolten konsultatiivisen kokouksen raportit toiminnastaan julkaistaan.

The reports submitted by Parties to the Group of Specialists, the reports, proposals and opinions of the Group of Specialists and the activity reports of the Consultation of the Parties shall be made public.

III OSA

SECTION III

16 artikla

Article 16

*Allekirjoittaminen ja voimaantulo**Signature and entry into force of the Convention*

1. Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten Euroopan neuvoston jäsenvaltioille.

1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe.

2. Tämä yleissopimus on ratifioitava tai hyväksyttävä. Ratifioimis- tai hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

2 This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3. Tämä yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona kymmenen Euroopan neuvoston jäsenvaltiota on ilmaissut suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi 2 kohdan määräysten mukaisesti.

3 This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which 10 member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2.

4. Sellaisen allekirjoittajavaltion osalta, joka ilmaisee myöhemmin suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi, se tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona kyseinen allekirjoittajavaltio on ilmaissut suostumuksensa tulla yleissopimuksen sitomaksi 2 kohdan määräysten mukaisesti.

4 In respect of any Signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of paragraph 2.

17 artikla

Article 17

*Yleissopimukseen liittyminen**Accession to the Convention*

1. Tämän yleissopimuksen voimaantulon

1 After the entry into force of this Con-

jälkeen Euroopan neuvoston ministerikomitea, neuvoteltuaan yleissopimuksen osapuolten kanssa ja saatuaan näiden yksimielisen suostumuksen, voi kutsua Euroopan neuvoston ulkopuolisen valtion tai kansainvälisen järjestön liittymään siihen. Päätös tehdään Euroopan neuvoston perussäännön 20 artiklan d kohdan mukaisella enemmistöllä sekä niiden osapuolten edustajien yksimielisellä päätöksellä, joilla on oikeus kuulua ministerikomiteaan.

2. Sellaisen valtion tai kansainvälisen järjestön osalta, joka liittyy yleissopimukseen 1 kohdan määräysten mukaisesti, yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona liittymiskirja on talletettu Euroopan neuvoston pääsihteerin huostaan.

18 artikla

Alueellinen soveltaminen

1. Allekirjoittaessaan tämän yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjansa valtio voi määrittää alueen tai alueet, joihin yleissopimusta sovelletaan.

2. Valtio voi myöhemmin Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla selityksellä laajentaa tämän yleissopimuksen soveltamisen koskemaan myös muuta selityksessä mainittua aluetta, jonka ulkosuhteista se vastaa. Sellaisen alueen osalta yleissopimus tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona Euroopan neuvoston pääsihteerin on vastaanottanut selityksen.

3. Kahden edellisen kohdan määräysten mukaisesti annetut selitykset voidaan minkä tahansa selityksessä mainitun alueen osalta peruuttaa Euroopan neuvoston pääsihteerille osoitetulla ilmoituksella. Selityksen peruuttaminen tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kolme kuukautta siitä päivästä, jona Euroopan neuvoston pääsihteerin on vastaanot-

tion, the Committee of Ministers of the Council of Europe may, after consulting the Parties to this Convention and obtaining their unanimous consent, invite any State which is not a member of the Council of Europe or any international organisation to accede to this Convention. The decision shall be taken by the majority provided for in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe and by unanimous vote of the representatives of the Parties entitled to sit on the Committee of Ministers.

2 In respect of any State or international organisation acceding to the Convention under paragraph 1 above, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 18

Territorial application

1 Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2 Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration for whose international relations it is responsible. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

tanut ilmoituksen.

19 artikla

Yleissopimuksen muutokset

1. Osapuoli, Euroopan neuvoston ministeri-
komitea, asiantuntijaryhmä tai osapuolten
konsultatiivinen kokous voi ehdottaa muutok-
sia tähän yleissopimukseen.

2. Euroopan neuvoston pääsihteeri antaa
muutosehdotuksen tiedoksi osapuolille.

3. Muutosehdotus annetaan tiedoksi osa-
puolten konsultatiiviselle kokoukselle, joka
antaa asiantuntijaryhmää kuultuaan ministeri-
komitealle lausuntonsa ehdotetusta muutok-
sesta.

4. Ministerikomitea käsittelee ehdotetun
muutoksen ja osapuolten konsultatiivisen ko-
kouksen mahdollisesti antaman lausunnon ja
voi hyväksyä muutoksen.

5. Ministerikomitean 4 kohdan mukaisesti
hyväksymän muutoksen teksti toimitetaan
osapuolille hyväksyttäväksi.

6. Tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti hy-
väksytty muutos tulee voimaan seuraavan
kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jäl-
keen, kun on kulunut kuukausi siitä päivästä,
jona kaikki osapuolet ovat ilmoittaneet pää-
sihteerille hyväksyneensä muutoksen.

20 artikla

Selitykset

Osapuoli voi allekirjoittaessaan tämän
yleissopimuksen tai tallettaessaan ratifioimis-
, hyväksymis- tai liittymiskirjansa antaa yh-
den tai useamman 1 artiklan 2 kohdan, 3 ar-
tiklan 1 kohdan ja 18 artiklan määräysten
mukaisen selityksen. Osapuoli ilmoittaa Eu-
roopan neuvoston pääsihteerille selityksiin
tehdystä muutoksista.

Article 19

Amendments to the Convention

1 Amendments to this Convention may be
proposed by any Party, the Committee of
Ministers of the Council of Europe, the
Group of Specialists or the Consultation of
the Parties.

2 Any proposal for amendment shall be
communicated by the Secretary General of
the Council of Europe to the Parties.

3 Any amendment shall be communicated
to the Consultation of the Parties, which, af-
ter having consulted the Group of Specialists,
shall submit to the Committee of Ministers
its opinion on the proposed amendment.

4 The Committee of Ministers shall con-
sider the proposed amendment and any opin-
ion submitted by the Consultation of the Par-
ties and may approve the amendment.

5 The text of any amendment approved by
the Committee of Ministers in accordance
with paragraph 4 shall be forwarded to the
Parties for acceptance.

6 Any amendment approved in accor-
dance with paragraph 4 shall come into force
on the first day of the month following the
expiration of a period of one month after the
date on which all Parties have informed the
Secretary General that they have accepted it.

Article 20

Declarations

Any Party may, at the time of the signature
or when depositing its instrument of ratifica-
tion, acceptance, approval or accession, make
one or more of the declarations provided for
in Articles 1.2, 3.1 and 18. It shall notify any
changes to this information to the Secretary
General of the Council of Europe.

21 artikla

Irtisanominen

1. Osapuoli voi milloin tahansa irtisanoa tämän yleissopimuksen ilmoittamalla siitä Euroopan neuvoston pääsihteerille.

2. Irtisanominen tulee voimaan seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun on kulunut kuusi kuukautta siitä päivästä, jona Euroopan neuvoston pääsihteerin on vastaanottanut ilmoituksen.

Article 21

Denunciation

1 Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

22 artikla

Ilmoitukset

Euroopan neuvoston pääsihteerin ilmoittaa Euroopan neuvoston jäsenvaltioille sekä kaikille tähän yleissopimukseen liittyneille tai siihen liittymään kutsutuille valtioille ja kansainvälisille järjestöille

a) kaikista allekirjoituksista;
b) kaikkien ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymiskirjojen tallettamisesta;
c) kaikista tämän yleissopimuksen 16 ja 17 artiklan mukaisista voimaantulopäivistä;

d) kaikista 1 artiklan 2 kohdan, 3 artiklan 1 kohdan ja 18 artiklan mukaisista selityksistä;

e) kaikista muista tähän yleissopimukseen liittyvistä toimista, ilmoituksista tai tiedoksiannoista.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Tromssassa 18 päivänä kesäkuuta 2009 yhtenä englannin- ja ranskankielisenä kappaleena, jonka molemmat tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset ja joka talletetaan Euroopan neuvoston arkistoon. Euroopan neuvoston pääsihteerin toimittaa oikeaksi todistetut jäljennökset kullekin Euroopan neuvoston jäsenvaltiolle sekä valtioille ja kansainvälisille järjestöille, jotka on kutsuttu liittymään tähän yleissopimukseen.

Article 22

Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State and international organisation which has acceded or been invited to accede to this Convention of:

a any signature;
b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 16 and 17;

d any declaration made under Articles 1.2, 3.1 and 18;

e any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at [.....], this [.....] day of [.....], in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State and international organisation invited to accede to this Convention.